

Crna Gora

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA

Podgorica, 04.04.2022. godine

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2023. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladnim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioritetnih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladnim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritetne za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritetna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ smanjenje siromaštva	☐ zaštita lica sa invaliditetom
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ pomoć starijim licima	☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava
☐ nauka	☐ umjetnost	☐ kultura
☐ zaštita životne sredine	☐ održivi razvoj	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore
☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj	☐ zaštita dobrobiti životinja
☐ zaštita zdravlja bilja	☐ odbrana	☐ bezbjednost u saobraćaju
☐ unaprjeđenje zaštite na radu	☐ sport	☐ šumarstvo i prerada drveta
☐ vladavina prava	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ rodna ravnopravnost
☐ tehnička kultura	☐ zaštita potrošača	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ borba protiv bolesti zavisnosti	☐ lovstvo	☐ energetika i energetska efikasnost
☐ digitalizacija	☐ reforma javne uprave	

- druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje):
_____

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2023. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Životnu sredinu najčešće shvatamo kao set prirodnih uslova koji određuju ljudski životni prostor. Šire posmatrano, ona obuhvata ekstene uslove i faktore opstanka i razvoja života i karaktera koji utiču na ljude i druge organizme ili oblike života. Ona predstavlja okvir u kome sva živa bića žive i deluju povezana međusobnim uticajima čineći određenu cjelinu (ambijenata) životne sredine kao što su: vazduh, voda i zemljište.

Zaštita vazduha u Crnoj Gori aktuelna još od ranih 80-tih godina prošlog vijeka. Od tada je pravni okvir i briga o kvalitetu vazduha stalno unaprijeđivana. Savezna država je 1986. godine ratifikovala Konvenciju o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima, a 1987. Protokol o dugoročnom finansiranju programa saradnje za praćenje i ocjenjivanje dalekosežne transmisije aerozagađenja u Evropi (EMEP Protokol). Zakon o zaštiti vazduha od zagađivanja bio je na snazi u periodu od 1980-2007. godine kada je učinjen prvi napor u usklađivanju crnogorskog zakonodavstva sa pravom Evropske unije u ovoj oblasti donošenjem Zakona o kvalitetu vazduha. Na osnovu ovog zakona 2008. godine utvrđene su vrste zagađujućih materija, granične vrijednosti i drugi standardi kvaliteta vazduha usklaćeni sa zahtjevima EU. Međutim, donošenje zakona poklopilo se sa izmjenama evropskog zakonodavstva u oblasti kvaliteta vazduha – Okvirna direktiva o kvalitetu vazduha i tri tzv. "kćerke direktive" sublimirane su u novu Direktivu o čistijem vazduhu u Evropi (Direktiva 2008/50/EC). Stoga se u vrlo kratkom periodu pristupilo izradi inoviranog pravnog okvira za zaštitu vazduha u skladu sa najsavremenijim standardima propisanim od strane EU. Zakon o zaštiti vazduha (Sl. list CG br.25/2010) usvojen je 2010. godine i prema posljednjim podacima potpuno je u skladu sa zahtjevima Direktive 2008/50/EC. Na

osnovu ovog zakona donijet je set podzakonskih akata kojima se uređuju brojna pitanja upravljanja kvalitetom vazduha i zaštite vazduha od zagađivanja. Tokom 2011. godine Crna Gora je potvrdila preostala tri važeća protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađenju vazduha na velikim udaljenostima.

Takodje je Crnogorski parlament ratifikovao Pariski sporazum, obavezujući se da će smanjiti emisiju gasova sa efektom staklene bašte, kao dio borbe protiv negativnog uticaja klimatskih promjena.

Crna Gora je u septembru 2015. godine usvojila Nacionalnu strategiju u oblasti klimatskih promjena do 2030. godine i u okviru tog dokumenta usvojila i Namjeravani nacionalno utvrđeni doprinos (INDC) Crne Gore za smanjenje emisija gasova staklene bašte. Ovim dokumentom se Crna Gora obavezala na 30 % smanjenja emisija gasova staklene bašte u odnosu na baznu 1990. godinu, do 2030 godine.

Nacionalna strategija održivog razvoja (NSOR) zasnovana je na osam principa prema Deklaraciji iz Rija i Agendi 21 Deklaracije iz Johanesburga i planom implementacije i Milenijumskom deklaracijoom UN.

Saobraćaj je bitan preduslov funkcionisanja uopšte. On svojim funkcionisanjem stvara uslove, utiče i izaziva niz pozitivnih neposrednih i posrednih efekata na privredu i društvo u cjelini. Međutim, isto tako, saobraćaj stvara i niz neželjenih i štetnih efekata, uključujući i same učesnike u saobraćaju, koji svojim nesvesnjim radnjama negativno utiču na svoju okolinu. Svjedočimo nižem nivou kulture učesnika u saobraćaju, a pogotovo u ekološkom smislu što potvrđuje veliki broj divljih deponija i otpada koji se nalaze u blizini putnih pravaca. Pored ovog, primjetno je da učesnici u saobraćaju odlažu otpad na nepropisan način duž proširenja. Takođe, u Crnoj Gori još uvijek nije zaživjela evropska praksa vozača motornih vozila, koji gase motore prilikom dužeg zadržavanja na semaforima i raskrsnicama, i ako je to zakonska norma, čime značajno doprinose zagađenju vazduha u većim gradovima (Podgorica, Bijelo Polje, Nikšić, Pljevlja). U tim gradovima su već zabilježena prekoračenja graničnih vrijednosti pm10 čestica čemu izduvni gasovi iz vozila značajno doprinose (prilikom sagorevanja goriva u automobilima dolazi do oslobođanja štetnih izduvnih gasova).

Tokom 2019. godine prekoračenja koncentracije PM čestica u odnosu na propisane vrijednosti dominantno su uticale na lošiji kvalitet vazduha. Prisustvo ovih čestica u koncentracijama iznad propisanih (iznad 10 pm) sa aspekta zaštite zdravlja najveće su u Podgorici, Nikšiću, Baru, Pljevljima i Bijelom Polju. Na kvalitet vazduha najviše su uticale emisije koje su rezultat sagorijevanja goriva u velikim i malim ložištima i motorima sa unutrašnjim sagorijevanjem, emisije iz industrije, kao i nepovoljni meteorološki uslovi.

Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima jasno su prepoznati učesnici u saobraćaju, i njihov uticaj na životnu sredinu:

"Učesnici u saobraćaju ne smiju da preduzimaju radnje koje izazivaju ili mogu izazvati ugrožavanje životne sredine. Vozilo u saobraćaju ne smije da prouzrokuje prekomjernu buku. Učesnici u saobraćaju ne smiju na putu ili pored njega da ispuštaju, odnosno odlažu materije i otpad kojim se ugrožava život i zdravlje ljudi, životinja, biljaka ili zagađuje životna sredina.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
Zakon o bezbjednosti saobraćaja; Zakon o prevozu u druskom saobraćaju; Zakon o putevima; Godišnji izvještaji o stanju životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori; Drugi izvještaj o stanju životne sredine Strategija razvoja saobraćaja 2019-2035	Ministarstvo kapitalnih investicija; Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; Agencija za zaštitu prirode i životne sredine; http://biciklo.me/ https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/epr/epr_studies/native/Montenegro%20II.pdf

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima	Član 15 Zabranjeno je ostavljati na putu vozila koja nijesu u upotrebi, nanositi ili bacati otpatke ili predmete i materije koje

Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju

mogu ometati ili ugroziti bezbjednost saobraćaja ili zagađivati ili ugroziti okolinu.

Član 116 Zabranjen je ulazak u Crnu Goru stranom prevozniku vozilom koje ne ispunjava uslove utvrđene posebnim propisima u pogledu zaštite životne sredine i bezbjednosti u drumskom saobraćaju.

Zakon o životnoj sredini

Osnovne odredbe

Ciljevi zaštite životne sredine Član 4

Zaštita životne sredine sprovodi se radi:

1) zaštite života i zdravlja ljudi;2) zaštite biljnog i životinjskog svijeta, biološke i predione raznovrsnosti i očuvanja ekološke održivosti;3) zaštite i poboljšanja kvaliteta pojedinih segmenata životne sredine;4) zaštite ozonskog omotača i ublažavanja klimatskih promjena; 5) zaštite i obnavljanja kulturnih i estetskih vrijednosti pejzaža;6) sprječavanja i smanjenja zagađenja životne sredine;7) održivog korišćenja prirodnih resursa;8) racionalnog korišćenja energije i podsticanja upotrebe obnovljivih izvora energije;9) uklanjanja posljedica zagađenja životne sredine;10) poboljšanja narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njenih regenerativnih sposobnosti;11) ostvarivanja održive proizvodnje i potrošnje;12) smanjenja korišćenja i supstitucije hemikalija koje svojim opasnim i štetnim karakteristikama mogu ugroziti životnu sredinu i zdravlje ljudi;13) održivog korišćenja prirodnih dobara, bez većeg oštećenja i ugrožavanja životne sredine;14) unaprjeđenja stanja životne sredine i obezbjeđivanja zdrave životne sredine.Ciljevi iz stava 1 ovog člana, postižu se primjenom

Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini

principa zaštite životne sredine, instrumenata i mjera zaštite životne sredine, propisanih ovim zakonom i posebnim propisima.

Članom 14 ovog Zakona propisuje da nevladine organizacije učestvuju u očuvanju životne sredine u skladu sa svojim programima i na način utvrđen posebnim propisima.

Ovim zakonom utvrđuju se mjere za sprječavanje ili smanjivanje štetnog uticaja buke u životnoj sredini i druga pitanja od značaja za zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi od uticaja buke.

Osnovne odredbe

Izvori buke u životnoj sredini:

1) buka u životnoj sredini je nepoželjan ili štetan zvuk na otvorenom prostoru koji je izazvan ljudskom aktivnošću, uključujući buku koja potiče od drumskog, željezničkog i vazdušnog saobraćaja i od industrijskih postrojenja za koja se izdaje integrisana dozvola; 2) štetni uticaj buke je negativni uticaj buke na zdravlje ljudi; 3) uznemiravanje bukom je nivo buke koji izaziva osjećaj neprijatnosti, koji se utvrđuje na licu mjesta propisanim metodama; 4) indikator buke je fizička veličina kojom se izražava nivo buke u životnoj sredini u odnosu na štetni uticaj; 5) ocjenjivanje je metod koji se koristi za izračunavanje, predviđanje, procjenu ili mjerjenje indikatora buke;

Država podstiče učešće nevladinog sektora u donošenju i realizaciji odluka od značaja za zaštitu životne sredine.

Strategija razvoja saobracaja 2019-2035	<p>Mjere zaštite životne sredine i ljudi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgovarajuće hortikultурно rješenje za zaštitu od pojačanog zagađivanja vazduha (odmorišta, parkirališta, benzinske stanice i moteli); ▪ Smanjenje ograničenja brzine može smanjiti broj sudara između vozila i životinja, naročito noću i na mjestima gdje je frekventan prelazak životinja. Znakovi upozorenja na prisustvo životinja na mjestima gdje koridor kretanja životinja presjeca put takođe mogu pomoći da se izbjegnu sudari. Rizik sudara izmedju životinja i vozila može se smanjiti ogradijanjem ili postavljanjem pošumljenih barijera; ▪ Mjere zaštite od buke vezane za izbor i upotrebu niskobučnih ("tihih") mašina, uređaja, sredstava za rad i transport, t.j. primjenom najbolje dostupnih tehnika koje su tehnički i ekonomski isplativе; ▪ Programa mjera za problematične zone u cilju smanjenja koncentracije PM čestica.
--	---

2.3. Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
<p>NVO sektor je prepoznat kao kvalitetan i pouzdan partner u rješavanju svih gorućih društvenih problema, a posebno onih koji se odnose na promovisanje zdravih stilova života, zaštite životne sredine. U prilog tome svjedoče mnoge sprovedene akcije, promovisanja bicikla kao prevoznog sredstva, poboljšanje bezbjednosti u saobraćaju uz smanjenje neželjenih efekata saobraćaja na životnu sredinu). Nevladine organizacije svojim aktivnostima učestvuju u očuvanju životne sredine u skladu sa svojim programima i na način utvrđen posebnim propisima, dok država podstiče učešće nevladinog sektora u donošenju i realizaciji odluka od značaja za zaštitu životne sredine. Akcije sadnje se kontinuirano sprovode od strane organizacija civilnog društva i iste su pokazale u brojnim akcijama da imaju kapacitete da ih sprovedu.</p> <p>Rezolucija, koju su usvojile 193 članice, poziva sve države da promovišu i sarađuju na obilježavanju ovog dana i da</p>	<p>Podizanje nivoa svijesti učesnika u saobraćaju o značaju očuvanja zdrave životne sredine</p> <p>Ova aktivnost podrazumijeva izradu odgovarajućih video spotova, banera, prezentacija na društvenim mrežama, objavljivanja saopštenja, dijeljenja propagandnog materijala, performanse, medijska gostovanja, radio emisije i minimum 200 različitih aktivnosti.</p> <p>Smanjenje broja učesnika u saobraćaju koji bacaju otpad na putevima od 20-30%;</p> <p>Povećan broj vozača koji gase motore prilikom dužeg zadržavanja za 20%;</p> <p>Broj akcija uklonjenih divljih deponija na putnim pravcima, 10 akcija.</p> <p>Broj postavljenih odgovarajućih upozorenja, 30 upozorenja.</p> <p>Količina upotrijebljenih srukavice, kese, kante za smeće i slično, korišćene u</p>	<p>Izvještaji-finansijski i programske; Fotografije; Linkovi; Video zapisi; Promotivni materijal; Ankete; Analize stanja; Nivo propraćenosti od strane medija; Liste učesnika; Zastupljenost na društvenim mrežama (facebook, instagram..), broj pregleda, lajkova, podjela linka aktivnosti.</p>

<p>bicikl unesu u razvojne programe, strategije i politike, i ima za cilj da ukaže na ekološke, ekonomske i zdravstvene aspekte vožnje bicikla, da i pomogne da se značajno poveća broj biciklom realizovanih puteva u svakodnevnom saobraćaju. Mora se uzeti u obzir veći broj mogućnosti za prevazilaženje ovog problema, kao što je primjena alternativnih varijanti saobraćaja a jedna od njih je popularizovanje nemotorizovanih načina kretanja kao što je npr. bicikлизам и пешачење посебно у градовима који су више насељени. На тај начин би се значajно допринијети смањењу емисије штетних гасова и ефекта стаклене баште, као и унапређењу животне средине.</p>	<p>акцијама чишћења, минимум 1000 комада.</p> <p>Број радионаца за учеснике у саобраћају спроведених у циљу подизања свјести о заштити животне средине.</p> <p>Број промотивних кампања емитованих на радио-тв емитерима;</p> <p>Број подијелjenог промотивног материјала, флајера и летака;</p> <p>Број директних и индиректних учесника у пројекту;</p> <p>Унаприједено стање биодиверзитета дуж путева у Црној Гори-Саднја биљне флоре на адекватним мјестима дуж путне зоне, 20 радионаца;</p> <p>Број нових садница на слободним просторима дуж путних правaca, 100 садница;</p> <p>Број промотивних кампања, усмерене на информисање јавности о засадима, као и подизање нивоа свјести за чување истих од девастирања, 15 промотивних кампања;</p>	
--	--	--

	<p>Postavljanje ukrasnog mobilijara na mjestima koji se mogu koristiti kao privremeno odmaralište u toku putovanja; Kreiranje instagram i facebook stranice, na kojoj će se biti objavljivane fotografije i video zapisa, a koje/i bi po pravilu trebalo biti usmjerene na pažnju građana, turista i slično;</p> <p>Promovisanje zdravih stilova života: Biciklizam i Pješačenje</p> <p>Broj učesnika u saobraćaju koji koristi bicikl, ili za kraće relacije transporta, minimum 20;</p> <p>Broj svedenih radio-tv kampanja za promovisanje korišćenja bicikla kao sredstvo prevoza, 20 radio emisija i tv kampanja;</p> <p>Broj izlet tura sa biciklima kao sredstvom transporta, 5 tura;</p> <p>Broj podijeljenih letaka i flajera sa motivima i argumentovanim dokazima o prednostima korišćenja bicikla, 2000 komada; Promovisanje pješačenja kao načina postizanja ličnog i zdravstvenog boljštka (vrsta i broj promotivnih aktivnosti, broj direktnih i indirektnih učesnika).</p>
--	--

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1. Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2023. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2023. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
<p>Povećati nivo svijesti učesnika u saobraćaju o značaju očuvanja zdrave životne sredine;</p> <p>Podizanje nivoa ekološke svijesti u oblasti očuvanja biodiverziteta;</p> <p>Povećanje nivoa svijesti građana o zanačaju masovnije upotrebe bicikla u saobraćaju i njegovog uticaja na zaštitu životne sredine;</p> <p>Promjene u prometnoj kulturi, promjena ponašanja građana – svih učesnika u prometu;</p> <p>Smanjenje emisije štetnih gasova iz prometa, pozitivan uticaj na ljudsko zdravlje;</p> <p>Jačanje svijesti djece o pitanjima saobraćaja i životne sredine;</p> <p>Smanjenje intenziteta saobraćaja stvorenog od strane roditelja koji voze svoju djecu u školu;</p>	<p>Kreirane adekvatne kampanje usmjerene ka smanjenju broja učesnika u saobraćaju koji odlažu otpad duž saobraćajnica usmjerena na aktivnu medijsku i prezentaciju na društvenim mrežama, naročito u periodu ljetne turističke sezone;</p> <p>Promovisanje kulture sadnje biljaka duž putnih pravaca;</p> <p>Istraživanja i analize stanja u oblasti zaštite životne sredine, sa aspekta saobraćajnih tokova;</p> <p>Unaprijeđena saradnja sa nevladnim organizacijama i svim zainteresovanim stranama za uspješno sprovođenje projekata.</p> <p>Dobrom kampanjom, organizovanjem edukacije i treninga za različite ciljne grupe uticat će se na povećanje niva svijesti o upotrebi bicikla i zaštiti životne sredine od zagađenosti i buke; Prelazak na čistije i efikasnije vidove saobraćaja i poboljšana bezbjednost biciklista. Radom sa djecom, od najranijeg uzrasta i kroz sve nivoe obrazovnog sistema povećati broj djece i mladih koji koriste bicikl kao prevozno sredstvo na putu do škole. Podstaknuti medije da promovišu bicikлизam kao sredstvo prevoza, kroz razne vidove takmičenja, prezentacija, i</p>

	tako stvoriti bike-friendly klimu u malim i srednje velikim gradovima, Primjenom domaćih i susjednih primjera dobre prakse povećati mobilnost na lokalnom nivou-veće korišćenje bicikala u gradskom prometu (ne samo rekreativno) .
--	---

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2023. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE U SAOBRAĆAJU	50.000,00 eura	

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2023. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe

Direktne ciljne grupe:

- Mladi. (Okvirni broj mlađih ljudi do kojih bi se trebalo doći jeste 1500-2500, vodeći se činjenicom stepena korišćenja društvenih mreža i interneta, isti bi mogli uticati na proširenje kruga mlađih ljudi, i to radnjama dostupnim na internet mrežama: komentari, lajkovi, podjele linkova, sponzorisanje određenih objava, i slično). Podsticanjem mlađih na vožnju biciklom u školu, fakultet, moguće je stvoriti trenutnu ali i buduću generaciju odraslih biciklista. U biciklističkim kampanjama u školama radi se jednakim s učenicima, roditeljima i nastavnicima kako bi se savladale prepreke na putu biciklom do škole, a vožnja bicikla učinila sigurnim, zabavnim i prirodnim načinom prijevoza za djecu (ali i ostale). To uključuje podučavanje vještinama sigurne vožnje,, održavanje aktivnosti i događaja vezanih za bicikлизam.
- NVO koje se bave zaštitom životne sredine. (sjeverni, središnji i južni region, u prosjeku 4 NVO po regionu)
- Učesnici u saobraćaju-vozači (okvirno od 5-10% od ukupnog broja vozača određene zajednice)
- Stanovnici jedne lokalne zajednice (Okvirno $\frac{1}{4}$ stanovništva koja će biti upućena u realizaciju projekta i projektnih aktivnosti, pri čemu bi jako pohvalno da polovina od njih budu na neki način učesnici u istom, kako što je npr. akcija sadnja drveća, čišćenje putnih pravaca, i slično).

Indirektne ciljne grupe:

- Zainteresovana javnost;
- Mediji;
- Turisti
- Relevantne institucije (škole, lokalna samopravila, sekretarijati za zaštitu životne sredine i sl.)
- Gradovi sa povećanom vrijednošću zagađenosti vazduha od strane upotrebe motornih vozila

Potrebe:

- Čista i zdrava životna sredina, zadovoljavanje standard kvaliteta;
- Očuvanje zdravlja ljudi
- Doprinos dijalogu o ekološkoj održivosti na lokalnom nivou;
- Smanjenje emisije štetnih gasova i efekta staklene bašte, kao i unapređenju životne sredine

- Povećanje nivoa svijesti učesnika u saobraćaju o značaju očuvanja zdrave životne sredine;
- Podizanje nivoa ekološke svijesti u oblasti očuvanja biodiverziteta;
- Povećanje nivoa svijesti građana o značaju masovnije upotrebe bicikla u saobraćaju i njegovog uticaja na zaštitu životne sredine;
- Promjene u prometnoj kulturi, promjena ponašanja građana - svih učesnika u prometu;
- Smanjenje emisije štetnih gasova iz prometa, pozitivan uticaj na ljudsko zdravlje;
- Jačanje svijesti građana o pitanjima saobraćaja i životne sredine.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE U SAOBRAĆAJU

10

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa:

Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: **3.500,00 EURA**

Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: **5.000,00 EURA**

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: “*Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.*”

5. KONSULTACIJE SA ZAIINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovali u konsultacijama

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE U SAOBRAĆAJU	3	

Ovjera ministra:

Mladen Bojanic

Ime i prezime

M.P.

Potpis